

Enhed
ADMPO

Sagsbehandler
MB

Koordineret med

Høringsnotat til Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer om forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (Nedsættelse af færgetakster for godstransport til og fra øer)

Sagsnr.
2014 - 20733

Doknr.
209387

Dato
03-03-2015

Modtagne høringssvar

Økonomi- og Indenrigsministeriet har modtaget i alt 19 høringssvar.

Følgende myndigheder og organisationer m.fl. (i alt 18) har meddelt, at de har bemærkninger: KL, Sammenslutningen af Danske Småøer, Bornholms Regionskommune, Fanø Kommune, Faaborg-Midtfyn Kommune, Læsø Kommune, Norddjurs Kommune, Samsø Kommune, Slagelse Kommune, Ærø Kommune, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune, Sejerøbugtens Færger (Kalundborg Kommune), Svendborg Havn (Svendborg Kommune), Askø/Lilleøes medlemmer i kontaktudvalget for øerne i Lollands Kommune, Ø-repræsentanterne fra Agersø og Omø i Slagelse Kommunes Ø-udvalg, Avernakø Beboerforening og Opholdsstedet Munkegården på Avernakø.

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 1) har meddelt, at de ikke har bemærkninger: Dansk Erhverv.

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 17) har ikke afgivet høringssvar: Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Rederiforening, Dansk Industri, Dansk Transport og Logistik, Danske Speditører, Håndværksrådet, Småøernes Færgeselskaber, Assens Kommune, Haderslev Kommune, Hedensted Kommune, Holbæk Kommune, Horsens Kommune, Langeland Kommune, Lolland Kommune, Odder Kommune, Skive Kommune og Struer Kommune.

Bemærkninger til lovforslaget

I det følgende foretages en tværgående gennemgang af de centrale politiske tilkendegivelser, der er fremkommet i høringssvarene. Der er ud over de punkter, som omtales i det følgende, på baggrund af ministeriets egen kvalitetssikring af lovforslaget indarbejdet en række mere tekniske, herunder lovtekniske, ændringer i lovforslaget inden fremsættelsen.

Generelle bemærkninger

Langt de fleste høringssvar hilser overordnet lovforslaget om nedsættelse af færgetakster for godstransport til og fra øer velkomment.

KL anfører, at lovforslaget er et godt initiativ til at understøtte udviklingen på øerne.

Sammenslutningen af Danske Småøer finder det overordentligt glædeligt, at man nu tilgodeser erhvervslivet på øerne med lovforslaget.

Norrdjurs Kommune tilkendegiver, at det er meget positivt, at der nu skabes mulighed for nedsættelse af færgetaksterne for godstransport, fordi det vil bidrage til at bringe øerne tættere på trafikalligestilling med resten af landet.

Ærø Kommune ser ligeledes særdeles positivt på lovforslaget under henvisning til, at det vil bidrage til at bringe øerne tættere på trafikalligestilling med resten af landet.

Slagelse Kommune ser lovforslaget som et godt initiativ til at understøtte udviklingen på øerne.

Samsø Kommune er meget positivt stemt over for lovforslaget under henvisning til, at Samsø har en meget stor produktion af grøntsager på øen, og dette erhverv sikrer mange arbejdspladser lokalt.

Svendborg Kommune ser lovforslaget som en positiv håndsækning til erhvervet på kommunens småøer.

Læsø Kommune opfatter lovforslaget som en stor håndsækning, der vil bidrage til at binde hele Danmark sammen, ligesom det efter kommunens opfattelse er et væsentligt grundlag til at fremme trafikalligestilling.

Faaborg-Midtfyn Kommune hilser forslaget om øget tilskud til nedsættelse af takster for godstransport til og fra Bjørnø, Avernakø og Lyø velkomment og fremhæver, at forslaget falder helt i tråd med kommunens udviklingsstrategi og ønsker om at skabe attraktive vilkår for erhvervslivet.

Bornholms Regionskommune finder det positivt, at de godsbærende virksomheder på øen sidestilles med de øvrige virksomheder i resten af landet, da det er helt afgørende for erhvervsudviklingen på Bornholm. Bornholms Regionskommune finder det endvidere positivt, at der bliver tale om en permanent ordning, da det er med til at skabe forudsigelighed og gennemsigelighed.

Ærø, Norrdjurs og Læsø Kommuner udtrykker ønske om, at lovforslaget følges op af et initiativ, der indfører landevejsprincippet for personer og personbiler, så øerne efter deres opfattelse sikres fuld trafikalligestilling med resten af landet.

Konkrete bemærkninger

Implementering af ordningen

KL og Slagelse Kommune udtrykker bekymring for, at det samlede tilskud og fordelingen mellem kommunerne sker på et misvisende grundlag under henvisning til, at der er tale om meget forskellige opgørelsesmetoder færgeselskaber imellem, hvilket efter deres opfattelse gør det vanskeligt at få et entydigt billede af godsomsætningen på de enkelte ruter. KL og Slagelse Kommune foreslår på den baggrund, at der udarbejdes en model, hvor det ensartet fastsættes, hvorledes færgeselskaberne skal indberette.

Sammenslutningen af Danske Småøer, Faaborg-Midtfyn Kommune, Ø-repræsentanterne for Agersø og Omø i Slagelse Kommunes Ø-udvalg udtrykker ønske om en præcisering af, at evt. overskydende midler skal anvendes til nedsættelse af øvrige takster eller andre serviceforbedringer frem for en ordlyd om, at overskydende midler skal anvendes til færgeområdet i øvrigt. Ligeledes er der ønske om en præcisering af, at evt. overskydende midler skal anvendes i det efterfølgende år.

Samsø Kommune anfører, at den kommunale færgerute/Samsø Rederi har bemandingsløs indtjekning, hvorfor det ikke vil være muligt at sælge godsstøttebilletter direkte i drive-in. Dette gør det efter kommunens opfattelse ikke muligt at kontrollere, om fx en hvidpladebil er berettiget til at købe en godsstøttebillet eller ej. Samsø Kommune efterlyser sanktionsmuligheder over for de personer, der misbruger ordningen om godsstøttebilletter.

Askø/Lilleøys medlemmer af kontaktudvalget for øerne i Lolland Kommune finder, at tilskuddet skal gøres betinget af, at den nuværende færgedrift ikke forringes i væsentlig grad.

Sejerøbugtens Færger (Kalundborg Kommune) forudser en række praktiske problemer i forbindelse med ordningens konkrete udformning.

Faaborg-Midtfyn Kommune finder, at fordelingsnøglen skal ligge fast i en kortere periode end 5 år som foreslået, fx 3 år.

Ærø Kommune tilkendegiver, at kommunen ønsker at fastsætte ens godstakster for alle 3 færgeruter til Ærø og anmoder derfor om, at de kommende regler ikke må være til hinder herfor.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Økonomi- og Indenrigsministeriet har indhentet oplysninger fra de omfattede færgeruter om den samlede godsomsætning. Ud over forskelle i mængden af gods vil omsætningen også være påvirket af forskelle i takststrukturen mellem ruterne. Der foreligger imidlertid ikke data, som muliggør en korrektion for forskelle i takststruktur, hvorfor tilskudsbehovet er beregnet på grundlag af de kendte omsætningstal.

Økonomi- og Indenrigsministeriets udgangspunkt for udmøntningen af ordningen er, at der skal være tale om en enkel og let administrerbar ordning.

Der kan lokalt være nogle praktiske forhold, som skal håndteres i forbindelse med ordningens indførelse, bl.a. i forbindelse med check-in, der ikke er bemandede. Nogle færgeruter har ikke bemandede billetsalgssteder. Spørgsmålet om eventuelle kontrolforanstaltninger i forhold til den nye ordning må håndteres på den enkelte færgerute ud fra de lokale forhold. Ordningen adskiller sig dermed ikke fra kontrol med andre billettyper.

Det er den enkelte kommune, som selv tilrettelægger færgebetjeningen af de øer, der er beliggende i kommunen ud fra de lokale forhold. Den nye ordning ændrer ikke ved dette.

Der foretages en evaluering af fordelingsnøglen efter 5 år bl.a. for at tage højde for udviklingen i godsomsætningen. En periode med en længde på 5 år anses for at være hensigtsmæssigt, da det herved er muligt at få et konsolideret billede af mere vedvarende udviklingstendenser og ikke blot midlertidige udsving.

Reduktionen af færgetakster for godstransport til og fra øer vil ske med udgangspunkt i de færgetakster, der er gældende pr. 1. januar 2015. Den nye ordning giver mulighed for at ændre takststrukturen på de enkelte færgeruter, men det skal ske inden for de fastsatte rammer, fx at godstakster maksimalt må nedsættes med 80 pct., ekskl. vareafgift opkrævet af havnene.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er enig i, at det bør præciseres i lovbemærkningerne, at evt. overskydende midler skal anvendes i det efterfølgende år til nedsættelse af øvrige takster eller andre serviceforbedringer på fægeområdet.

Det præciseres i lovforslaget, at evt. overskydende midler skal anvendes i det efterfølgende år til nedsættelse af øvrige takster eller andre serviceforbedringer på færgeområdet. Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i øvrigt i lovforslaget.

Afgrænsning i forhold til varevogne

Avernakø Beboerforening gør opmærksom på, at lovforslaget ikke tager højde for de små erhvervsdrivende, som har biler indregistreret til delvis privat og delvis erhvervmæssig kørsel. Beboerforeningen henviser til, at der på Avernakø er erhvervsdrivende, som har gårdbutikker, og som selv henter varer på fastlandet.

Samsø Kommune finder det meget vigtigt, at godsstøtten begrænses til alene at omfatte de godsførende biler under 3500 kg og ikke gulpladebiler generelt. Efter kommunens opfattelse skal der være krav om, at det reelt er godsførende biler med en ugentlig frekvens på min. 4 overfarer i faste mønstre, at der fragtes gods kommercielt som hovedformål, og at alle kan bestille transporter ved dem. Alternativt vil det efter kommunens estimat kræve et ekstra tilskud på 9 mio. kr. årligt til Samsø Vest.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Vækstinitiativet sigter mod at understøtte erhvervsudviklingen på øerne, uanset størrelsen af den pågældende erhvervsvirksomhed.

Det er generelt vurderingen, at der særligt i forhold til de mindre øer sker en del gods-transport i mindre varevogne og lignende under 3.500 kg. Økonomi- og Indenrigsministeriet finder det derfor velbegrundet, at mindre varevogne og lignende under 3.500 kg, der anvendes udelukkende til erhvervmæssig kørsel, bliver omfattet af ordningen uden, at der lægges særlige restriktioner ned over netop denne kategori.

Derimod er mindre varevogne og lignende under 3.500 kg, der er registreret til både privat og erhvervmæssig kørsel, ikke omfattet af ordningen, da dette vil være meget vanskeligt at administrere i praksis for de enkelte færgeruter. Reelt ville det forudsætte, at der ved hver enkelt billetkøb skulle tages stilling til, om der er tale om erhvervmæssig kørsel af gods.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har indhentet oplysninger om godsomsætningen for varevogne for alle de omfattede færgeruter. Hvis varevogne på en færgerute er takstfastsat som personbiler, er der blevet udarbejdet et skøn for den pågældende færgerute over andelen af varevogne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Betinget tilskud

Sammenslutningen af Danske Småøer bifalder, at tilskuddet til kommuner med småøer kan gøres betinget af, at forhøjelsen af ø-tilskuddet med ekstra 15 mio. kr. er anvendt i overensstemmelse med intentionerne bag forhøjelsen. Sammenslutningen ønsker imidlertid, at den foreslåede bemyndigelse til økonomi- og indenrigsministeren skærpes og foreslår på den baggrund konkrete ændringer af lovteksten og lovbetænkningerne.

Aabenraa Kommune er af den opfattelse, at en regel om at gøre et tilskud betinget af anvendelsen af et andet tilskud, er unødigt kompliceret at anvende.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder det hensigtsmæssigt at fastholde en "kan" bestemmelse. Bestemmelsen må antages at miste sin aktualitet på sigt, fordi kommunerne vil tilpasse sig de nye regler for at få del i tilskuddet.

Det er hensigten at etablere en enkel ordning, som ikke er unødigt kompliceret for kommunerne. Det gælder også for denne bestemmelse.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Pristalsregulering

Der udtrykkes i flere høringssvar ønske om, at tilskuddet til de omfattede kommuner pristalsreguleres således, at der tages højde for den særlige afhængighed, der er i udsving af brændstofpriserne. Synspunktet er fremført af Læsø Kommune, Samsø Kommune, Ærø Kommune og Norddjurs Kommune.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Tilskuddet vil blive reguleret én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. Udviklingen i energipriserne indgår i dette indeks sammen med en lang række andre elementer.

Ud fra hensynet til enkel administration af ordningen og budgetsikkerhed i den enkelte kommune er det vurderet mest hensigtsmæssigt at regulere tilskuddet til kommunerne med udgangspunkt i et generelt indeks.

Tilskuddet ligger fast for den enkelte kommune i 5 år. Tilskudsprocenten kan dog ændre sig over tid afhængigt af udviklingen i godsomsætningen på de enkelte ruter. Det er derfor planen at gennemføre en evaluering af fordelingsnøglen efter 5 år for at vurdere, hvorvidt der er sket en udvikling på godsområdet, herunder forskydninger mellem ruterne, som giver anledning til at revidere fordelingsnøglen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Takstfastsættelsen

Samsø Kommune finder det vigtigt, at ordningen sikrer ens priser hele året igennem. Efter kommunens opfattelse er det nødvendigt, når der skal bydes på licitationer af kørsel for kommunen og afgives priser for det kommende år. Kommunen ønsker mulighed for, at for meget udbetalt støtte kan modregnes i tilskuddet for det efterfølgende år.

Svendborg Havn (Svendborg Kommune) anfører, at kommunen i dag har en takststruktur, hvor erhvervskøretøjer får rabat uden for sommersæsonen. Kommunen ønsker fortsat mulighed for at tilpasse taksterne således, at fx overførsel af korntransporter er mest attraktive uden for turistsæsonen.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Ordningen rummer ikke mulighed for, at en kommune på forhånd kan bruge af tilskuddet for det kommende år. Dette er i overensstemmelse med almindelige bevillingsmæssige procedurer, og en sådan mulighed for modregning ville i øvrigt betyde en betydelig øget kompleksitet i administrationen af ordningen.

Tilskudsbehovet ved etablering af ordningen er beregnet på grundlag af indberetning fra de enkelte kommuner om godsomsætningen over en treårig periode. Det er således omsætningstal fra kommunen selv, som udgør grundlaget for beregning af tilskuddet til den pågældende kommune. Derfor må beregningsgrundlaget antages at være så præcist som muligt.

Ordningen indebærer, at takstnedsættelsen ud fra statsstøtteretlige betragtninger maksimalt kan udgøre 80 pct. af de gældende færgetakster pr. 1. januar 2015. Samtidig er udgangspunktet for kommunens prisfastsættelse af færgetakster, at der skal

ske en ligelig procentvis reduktion af taksterne for de enkelte billettyper og rabatordninger. Der vil således være relativt faste rammer for ordningen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Statslige ruter

Bornholms Regionskommune finder, at der er behov for præciseringer på nogle punkter i lovforslaget, herunder:

- At det forudsættes, at også statsstøttede ruter kan anvende midler fra et eventuelt fald i godsomsætningen til nedsættelse af øvrige billetpriser
- At trailerhåndteringen indgår i tilskudsberegningen
- At der sikres en kontrolmekanisme, således nedsættelse af godstaksterne kommer fragtkunderne til gode

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Den nye ordning udmøntes af Transportministeriet for de statslige ruters vedkommende. Transportministeriet har oplyst, at for de statslige færgeruter indgår Transportministeriet kontrakter med en operatør, som varetager driften af færgeruten. Kontrakterne indgås ved udbud og gælder typisk en driftsperiode på 6 til 10 år. Operatøren modtager et tilskud, der fastsættes i forbindelse med udbuddet, og for dette skal operatøren opfylde samtlige kontraktvilkår. Det gælder også vilkår for billetpriser. Eftersom der indgås en kontrakt med operatøren, kan Transportministeriet ikke uden aftale med operatøren foretage ændringer. Reduktion af færgetaksterne for de eksisterende kontrakter kræver således en forhandling med operatøren, hvor de nærmere vilkår og reduktioner fastlægges. Derimod vil de reducerede færgetakster i de kommende kontrakter blive indarbejdet direkte som krav i forbindelse med udbuddet af disse. Tilskud til de statslige færger reguleres ikke, hvilket bl.a. betyder, at det ikke er muligt at overføre et beløb til prisreduktioner på andre billettyper.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder dog ikke anledning til en detaljeret beskrivelse i lovforslaget af takstfastsættelsen for de statslige ruter, da lovforslaget alene udmønter den del af vækstinitiativet, som vedrører de ikke-statslige færgeruter.

I det omfang trailerhåndteringen er en forpligtelse, som rederiet skal levere, vil der være tale om en godstakst, som er omfattet af ordningen.

For de ruter, der ikke er statslige, fastsættes krav om en årlig redegørelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet om, hvorledes tilskuddet er anvendt. Det er ikke muligt at regulere, hvorledes nedsættelsen af godstaksterne kommer slutkunderne til gode.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Private ruter

Fanø Kommune imødeser særlige vanskeligheder med at honorere lovforslagets krav om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en redegørelse for, hvorledes tilskuddet er anvendt, for så vidt angår overfarten mellem Fanø og Esbjerg, der drives på kommercielle vilkår. Fanø Kommune fremfører i den forbindelse, at kommunen gentagne gange har forsøgt at få adgang til regnskabsmateriale fra udbyderen for at få indsigt i prisfastsættelsen.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Anvendelsen af midlerne fra Vækstpakken 2014 skal ske under hensyntagen til EU's statsstøtteregler. Det indebærer, at kommunen skal kunne dokumentere, at midlerne anvendes til reduktion af færgetaksterne og ikke tilgår operatøren som et generelt tilskud.

Det er således en forudsætning for udbetaling af tilskud, at kommunalbestyrelsen udarbejder en årlig redegørelse om, hvorledes tilskuddet er anvendt, og som opfylder dokumentationskravene.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil i forbindelse med fastsættelsen af de nærmere regler for den årlige opfølgingsredegørelse stille krav om dokumentation.

En dialog mellem Fanø Kommune og operatøren om, hvorledes dokumentationskravene kan opfyldes, kan være med til at afgrænse, hvilke konkrete oplysninger der vurderes at være relevante for den pågældende rute.

Det præciseres i lovbemærkningerne, at det er en forudsætning for udbetaling af tilskud, at kommunalbestyrelsen udarbejder en tilfredsstillende redegørelse for anvendelsen af tilskuddet i det regnskabsår, der ligger forud for det år, hvor tilskuddet udmeldes. Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i øvrigt i lovforslaget.

Særlig problematik vedr. institutioner

Opholdsstedet Munkegården på Avernakø anmoder om, at den nye ordning stiller alle erhvervsdrivende lige, herunder institutioner på øerne, således at transport af institutionens beboere, fx i forbindelse med tandlægebesøg på fastlandet, også kan blive omfattet af reducerede færgetakster.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Den nye ordning gælder alene for godstransport. Persontransport er således ikke omfattet, selvom det er del af en erhvervsmæssig virksomhed på øen, fx turistfart og institutionsdrift.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.